

Motion av Andréa Hedin och Anette Hellström (båda M) angående egenmakt i hemtjänsten

Hemtjänsten i Stockholms stad är en grundpelare i vår lokala välfärd. Den ger stadens seniorer och personer med funktionsnedsättning förutsättningar att bo kvar i sina egna hem, bibehålla sin självständighet och leva ett tryggt och värdigt liv. För att detta ska fungera är den enskildes upplevelse av trygghet helt avgörande. Hemmet är den mest privata och personliga plats vi har, och att släppa in en annan människa i det kräver ett stort mått av tillit.

I Stockholm har vi ett väl utbyggt valfrihetssystem som ger den enskilde rätt att välja utförare. Detta är en viktig princip som vi alltid kommer att värna. I de flesta fall fungerar detta väl, och många stockholmare är mycket nöjda med den hjälp de får från sin hemtjänst.

Det uppstår dock ett problem när en hemtjänsttagare är nöjd med sin utförare i stort, men känner ett starkt obehag eller en betydande, bristande personkemi med en specifik person i personalgruppen. Det kan handla om allt från ett bemötande som upplevs som problematiskt till en känsla av otrygghet som är svår att sätta fingret på. Det finns för många fall, även i närtid, där hemtjänsttagare har råkat ut för hemska, oacceptabla och brottsliga handlingar och som hade kunnat förebyggas med rätt verktyg.

Den rådande ordningen i Stockholm är att man som hemtjänsttagare rekommenderas att byta utförare helt om det finns någon person man mött i vardagen och som lämnar en kraftig känsla av otrygghet. Att byta utförare är ett oproportionerligt stort steg när problemet är begränsat till en enskild medarbetare. Det innebär att man förlorar kontakten med all den personal man faktiskt trivs med och har byggt upp en relation till. Det skapar onödigt oro och administration för den enskilde.

Det är därför angeläget att det tas fram en modell som stärker den enskilde hemtjänsttagarens egenmakt och inflytande över vem de tar emot stöd och hjälp av i sitt eget hem. Det ska finnas en tydlig process och rättighet inom ramen för stadens regelverk som gör det möjligt att avböja enskilda individer utan att behöva ange några andra skäl än upplevt obehag. Detta handlar inte om att ifrågasätta en medarbetares kompetens, utan om att respektera den enskildes rätt till trygghet och integritet i sitt eget hem. Denna reform skulle stärka den enskildes ställning i Stockholm, öka den upplevda kvaliteten i hemtjänsten och göra valfriheten mer meningsfull i praktiken.

Med anledning av ovanstående föreslår jag kommunfullmäktige att besluta:

- Att i enlighet med motionens intentioner utreda förutsättningar för att möjliggöra för hemtjänsttagare att kunna avböja insatser från enskilda individer utan att behöva byta utförare helt.